

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 24. svibnja 2006.

Isus se prilagođava čovjeku

Draga braćo i sestre!

Petar je već dugo vrijeme - kao što smo to napomenuli i u prošloj katehezi - s ostalom jedanaestoricom slijedio Isusa dijeleći i njegovu sudbinu. Polako i bez teškoća bio je uveden u način razmišljanja svoga Učitelja: slušao je njegove riječi, promatrao način ponašanja, divio se njegovim čudima. U njemu je zasigurno poseban zanos potaklo umnaanje kruhova, koje je započelo Isusovim razgovorom s Filipom i Andrijom, bratom Petrovim, koji je privukao Isusovu pozornost na dječaka koji je kod sebe imao pet kruhova i dvije ribe. Ovih pet kruhova čudesno su nahranili mnoštvo; apostoli - a među njima i Petar - imali su potom zadatak, nakon dijeljenja kruha i vina, sakupiti obilne ostatke: dvanaest košara kruha (usp. *Iv 6,12-13*). Nakon toga, kad je narod htio Isusa zakraljiti, Učitelj se povukao na goru, sasvim sam. Dan kasnije, Isus je na drugoj obali jezera, u sinagogi u Kafarnaumu, protumačio čudo - ne u smislu kraljevanja nad Izraelom na način kako se to mnoštvo nadalo, već u smislu darivanja sebe sama: "Kruh koji ću ja dati tijelo je moje - zaivot svijeta" (*Iv 6,51*). Isus navješćuje kri, a s kriem i euharistijski kruh - njegov sasvim novi način kraljevanja.

Moemo razumjeti da su ove Učiteljeve riječi, kao i njegovo ponašanje općenito, mogli biti teško shvatljivi narodu, pa i njegovim učenicima. Bila je to "tvrda besjeda", koja je stavljala na kušnju njihovu vjeru (*Iv 6,60*). Mnogi su se učenici povukli. Moemo zamisliti da su Isusove riječi bile teške i za Petra, koji se kod Cezareje Filipove usprotivio proroštvu kria. Pa ipak, kad je Isus pitao Dvanaesticu: "Da moda i vi ne kanite otići?", Petar mu, pokrenut Duhom Svetim, u ime svih odgovara velikodušnim pokretom srca: "Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi ivota vječnoga!

I mi vjerujemo i znamo: ti si Svetac Boji" (usp. *Iv* 6,66-69).

Ovdje, kao i u Cezareji, Petar svojim riječima započinje ispovijest kristološke vjere Crkve te postaje glasnogovornikom i ostalih apostola. To ne znači da je on već bio razumio otajstvo Krista u svoj njegovoj dubini. Njegova vjera bila je još uvijek na počecima, vjera u razvoju. Do prave punine vjere doći će tek po iskustvu vazmenih događaja. No, ipak je to već bila vjera, otvorena višoj stvarnosti - otvorena ponajprije stoga što nije bila vjera u nešto, nego vjera u Nekoga: u Njega, Krista.

Nagla velikodušnost ne izbavlja, međutim, Petra od opasnosti povezanih s ljudskom slabošću. On je poletno slijedio Isusa, prevladao je iskušenje vjere, predajući se Njemu. Ipak, priblijava se trenutak u kojem će i on popustiti strahu i pasti: izdat će Učitelja (usp. *Mk* 14,66-72). Škola vjere nije trijumfalna povorka, nego hod obilježen patnjom i ljubavlju, kušnjama i vjernošću što je valja svakoga dana obnavljati. Petar koji je bio obećao apsolutnu vjernost, poznaje gorčinu i ponienje odricanja: preuzetnost se na svoju štetu uči poniznosti. I Petar mora naučiti kako biti ništa! Kad konačno njegova maska padne, te on shvati istinu o svome slabom srcu grešnika i vjernika, izbija iz njega oslobađajući pokajnički plač. Nakon toga plača on je već spreman za svoje poslanje.

Jednoga proljetnog jutra ovo će mu poslanje povjeriti uskrsli Isus. Susret će se dogoditi na obalama Tiberijadskog jezera. Evanđelist Ivan izvješćuje nas o razgovoru koji se tom prilikom odvija između Isusa i Petra. U njemu se nazire vrlo vana igra riječi. Na grčkom glagol "fileo" izriče prijateljsku ljubav, njenu ali ne sveobuhvatnu, dok glagol "agapao" izriče ljubav bez zadržke, potpunu i bezuvjetnu. Isus prvi put pita Petra: "Šimune... ljubiš li me (agapas me)?" (*Iv* 21,15). Prije iskustva izdaje apostol bi zasigurno bio odgovorio: "Ljubim te (agapo se)". Sad, nakon što je upoznao gorku tugu nevjere, tragediju vlastite slabosti, kae samo: "Gospodine, volim te (filo se)", to jest "volim te svojom slabašnom ljubavlju". Krist nastavlja: "Šimune, ljubiš li me?". A Petar ponavlja odgovor o svojoj poniznoj ljubavi: "Kyrie, filo se", "Gospodine, volim te koliko mi je to moguće". Treći put Isus pita Šimuna: "Fileis me?", "voliš li me?" Šimun shvaća da je Isusu dovoljna njegova jedna ljubav, jedina za koju je sposoban, pa ipak je alostan što mu je Isus to morao reći. Stoga mu odgovara: "Gospodine, ti sve znaš! Tebi je poznato da te volim (filo se)". Trebalo bi ovdje reći da se Isus prilagodio Petru, a ne Petar Isusu! Upravo ta boanska prilagodba daje nadu učeniku, koji je upoznao patnju nevjere. Odatle se rađa povjerenje koje ga osposobljava za nasljedovanje sve do kraja: "To mu reče nagovješćujući kakvom će smrću proslaviti Boga. Rekavši to doda: Idi za mnom!" (*Iv* 21,19).

Od toga dana Petar je "išao" za Učiteljem s jasnom svijješću o svojoj krhkosti; no ta ga svijjest nije obeshrabrila. On je zapravo znao da moe računati na prisutnost Uskrsloga uz sebe. Od prostodušnog poleta početnoga prianjanja, preko bolnog iskustva odricanja i plača obraćenja, Petar je došao do toga da se s pouzdanja preda onom Isusu koji se prilagodio njegovoj malenoj sposobnosti za ljubav. Bio je to dugačak hod koji ga je učinio vjerodostojnim svjedokom, jer je uvijek bio otvoren djelovanju Duha Isusova. Sam će se Petar označiti kao "svjedok Kristovih

patnja, a zato i zajedničar slave koja se ima očitovati" (1 Pt 5,1). Kad bude pisao ove riječi, bit će već starac, upravljen prema koncu svoga ivota što će ga zapečatiti mučeništvom. Tada će biti u stanju opisati istinsku radost i naznačiti odakle je se moe zahvatiti: izvor je Krist u kojega se vjeruje i kojega se ljubi. Stoga će napisati kršćanima svoje zajednice: "Njega vi ljubite iako ga ne vidjeste; u njega, iako ga još ne gledate, vjerujete te klikćete od radosti neizrecive i proslavljene što postigoste svrhu svoje vjere: spasenje duša" (1 Pt 1,8-9). Poziv na molitvu za apostolsko putovanje: Sutra se zupućujem u Poljsku, domovinu ljubljenoga pape Ivana Pavla II. Proći ću mjestima njegova ivota i svećeničkog i biskupskog slujenja. Zahvaljujem Gospodinu za mogućnost koja mi se prua da ostvarim elju što sam je već dugo nosio u srcu. Draga braćo i sestre, pozivam vas da me pratite molitvom na ovom apostolskom putovanju, koje poduzimam s velikom nadom te ga povjeravam Blaenoj Djevici, toliko čašćenoj u Poljskoj. Neka ona vodi moje korake kako bih mogao utvrditi u vjeri ljubljenu poljsku katoličku zajednicu te je ohrabriti da se, jasnim evangelizatorskim djelovanjem, suoči s izazovima sadašnjega vremena. Neka Marija čitavom tome narodu postigne obnovljeno proljeće vjere i građanskoga napretka, u stalnom čuvanju ivog sjećanja na moga velikoga prethodnika.

Pozdrav hrvatskim hodočasnicima na hrvatskom:

Pozdravljam vjernike iz Splita i iz Hrvatske Katoličke Misije iz Düsseldorfa! Predragi, o blagdanu Uzašašća podsjetimo se da smo na zemlji zapravo hodočasnici na putu prema Nebeskoj Domovini gdje je Gospodin otišao pripremiti nam mjesto. Hvaljen Isus i Marija!